

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 2.6.2015 г.
COM(2015) 239 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

**Консултация за възможностите за риболов за 2016 година в рамките на общата
политика в областта на рибарството**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Консултация за възможностите за риболов за 2016 година в рамките на общата политика в областта на рибарството

ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящото съобщение се определят принципите, на които ще се основават предложенията на Комисията за възможностите за риболов за 2016 г. Държавите членки, консултативните съвети, заинтересованите страни и обществеността се приканват да анализират насоките за политиката, изложени в настоящото съобщение, и до 1 октомври 2015 г. да представят на Комисията препоръки и предложения.

Възможностите за риболов за 2016 г. ще бъдат определени в съответствие с целите на новата обща политика в областта на рибарството (ОПОР) и в частност с целта за свеждане на въздействието на риболовните флотове върху запасите (смъртност от риболов) във възможно най-кратък срок до необходимите равнища, при които запасите ще могат да се възстановят до нива на биомаса, позволяващи максимален устойчив улов. Това ще допринесе за постигане на добро екологично състояние в европейските морета до 2020 г.¹ и до намаляване на въздействието на риболова върху морската екосистема. Комисията ще основава своите предложения за възможностите за риболов на наличните биологични становища². Когато няма такова становище, Комисията ще прилага подхода на предпазливост в съответствие с целите на ОПОР.

2016 е годината, през която ще влезе в сила задължението за разтоварване за дънния риболов в Северно море и във водите на Европейския съюз (ЕС) в Атлантическия океан, по силата на което съществена част от флота на ЕС в североизточната част на Атлантическия океан ще бъде задължена да прибира и задържа целия улов на борда си и да го разтоварва на сушата. Възможностите за риболов за запасите, обхванати от задължението за разтоварване, трябва да се определят при отчитане на улова, а не разтоварванията на сушата, въз основа на биологичните становища и със съзнанието, че това не трябва да застрашава целта за максималния устойчив улов, нито да увеличи смъртността от риболов.

Прекомерният улов е широко разпространен в Средиземно море и в Черно море. Заедно с държавите членки и заинтересованите страни, както и на международно равнище Комисията активно работи за промяна на това положение чрез подобряване на познанията за ресурсите и мерки за управление.

Съгласно член 50 от регламента за ОПОР Комисията е задължена да докладва ежегодно пред Европейския парламент и пред Съвета относно постигнатия напредък към

¹ Както се изисква съгласно Директива 2008/56/ЕО от 25 юни 2008 г. — Рамковата директива за морска стратегия

² От ICES и, когато е приложимо, от НТИКР и SAC (Научен консултативен комитет на GFCM)

максимален устойчив добив и относно състоянието на рибните запаси. С настоящото съобщение се докладва за напредъка.

МАКСИМАЛЕН УСТОЙЧИВ УЛОВ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С МНОГОГОДИШНИ ПЛАНОВЕ

След реформата на ОПОР беше създадена работна група, за да се сложи край на междуинституционалния застой по отношение на многогодишните планове. Работната група приключи работата си през април 2014 г. и в резултат представи рамка, която да улесни разработването и въвеждането на многогодишни планове в рамките на ОПОР. Новото поколение многогодишни планове следва да съдържа цели за максималния устойчив улов (с крайни срокове) за запасите, които са определящи за съответните видове риболов. Освен това в плановете могат да бъдат включени и диапазони на нивата на експлоатация (смъртност от риболов), за които се счита, че са в съответствие с максималния устойчив улов.

Въз основа на заключенията на работната група Комисията представи предложение за многогодишен план за риболова в Балтийско море³, което включва предложените целеви стойности и срокове за постигане на максималния устойчив улов. Със заинтересованите страни се обсъждат в момента други предложения за план за смесен риболов на дънни видове в Северно море, както и за план за смесен риболов на дънни видове в западните води. Обмисля се многогодишен план за риболова на пелагични видове в Атлантическия океан. При подготовката на своите предложения за тези планове Комисията поиска от Международния съвет за изследване на морето (ICES) да предостави диапазони на максимален устойчив улов за запасите, за които възможностите за риболов се определят от ICES, за да бъдат използвани в управлението на видовете смесен риболов, за които са съставени планове. За значителен брой запаси ICES предостави тези диапазони⁴.

Комисията е особено загрижена за положението в Средиземно море. Необходими са конкретни мерки, за да се постигне нивото на максимален устойчив улов. За преодоляване на тази ситуация Комисията възнамерява да започне със запасите, които се експлоатират (почти) изключително от флотове на ЕС. През 2015/2016 г. Комисията възнамерява да предложи многогодишни планове на ЕС за Средиземно море, които съответстват на целта за максимален устойчив улов и съдържат срокове, а именно: план за хамсия и сардина в северната част на Адриатическо море и план за дънни видове в северозападната част на Средиземно море. Започнаха и обсъждания с държавите членки и със заинтересованите страни за други многогодишни планове на ЕС (например за дънни видове в Адриатическо море и дребни пелагични видове в северозападната част на Средиземно море). Освен това Комисията преразгледа национални планове за управление⁵, за да се прецени дали те адекватно отразяват целта за максимален устойчив улов. Около половината от националните планове се основават на (приблизителна) цел за максимален устойчив улов, преди всичко приетите през 2013 и 2014 г. планове. Плановете без параметри за максимален устойчив улов са приети главно въз основа на подхода на предпазливост. Комисията ще помоли

³ COM (2104) 614 final, 6 октомври 2014 г.

⁴ ICES, становище по специално искане, 31 март 2015 г.

⁵ Приети съгласно член 19 от Регламент (ЕО) № 1967/2006.

Научния, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) за преглед и за приоритетно предоставяне на прогнози за максималния устойчив улов за всички известни запаси. След това Комисията ще се свърже със съответните държави членки, за да се гарантира, че националните планове за управление бързо се адаптират, ако това е необходимо (т.е. да се включи целта за максимален устойчив улов с краен срок).

По отношение на запасите, които се поделят с трети държави (например дънни запаси в Сицилийския пролив, дребни пелагични и дънни запаси в Йонийско и Егейско море) Комисията ще насърчава подходящи действия на равнището на Генералната комисия по риболова в Средиземно море (GFCM).

В Черно море Комисията продължава да работи със съответните държави членки и на равнището на GFCM, за да се вземат мерки за борбата с често неотчетения риболов на калкан и калканоподобни.

Предложения за 2016 г. за общия допустим улов (ОДУ)

Запаси с оценка на максималния устойчив улов

За предложенията за ОДУ за 2016 г. Комисията възнамерява да продължи да използва наличните точкови стойности за максималния устойчив улов и ще продължи да се позовава на тях, докато се съгласуват и приемат нови многогодишни планове.

Значителният напредък, постигнат от Съвета при определянето на ОДУ в съответствие с максималния устойчив улов (36 през 2015 г. спрямо 5 през 2009 г.), допринесе за увеличаване на броя на запасите, при които се практикува риболов на равнища, съответстващи на максималния устойчив улов (26 запаса през 2015 г.). Нагледен пример е Балтийско море, където Съветът наскоро премина към определянето на ОДУ в съответствие с максималния устойчив улов, като в резултат броят на запасите, при които се практикува риболов на равнища на максималния устойчив улов, за последните години се е увеличил от 0 на 3 (от общо 6, за които е извършена оценка във връзка с максималния устойчив улов).

Необходимо е да се продължи работата в тази насока и през 2016 и 2017 г. и да се създадат условия за постигане на максималния устойчив улов възможно най-скоро, и не по-късно до 2020 г. Поради това Комисията възнамерява да предложи ОДУ, с които да се постигне целта за максимален устойчив улов през 2016 г. Само ако това би означавало много големи годишни намаления на възможностите за риболов, които сериозно биха застрашили социалната и икономическата устойчивост на участващите флотове, едно отлагане на постигането на целта за след 2016 г. (но не и след 2020 г.) би било приемливо, като възможностите за риболов постепенно се намаляват с оглед на своевременното постигане на максималния устойчив улов.

Комисията продължава да следи развитието на състоянието на запасите във всички морски басейни на ЕС, като обръща особено внимание на запасите, при които все още не се практикува риболов в съответствие с максималния устойчив улов, и изследва развитието на тези запаси, за да гарантира постигането на целта за максималния устойчив улов в съответния срок. Това може да бъде улеснено чрез въвеждането на по-селективни риболовни практики.

Когато съществуващите многогодишни планове са в съответствие с максималния устойчив улов, те следва да се прилагат. Ако тези планове вече не са съвместими с ОПОР (например защото съдържат цел, различна от максималния устойчив улов, или такава цел е постигната), Комисията възнамерява да приеме предложения за ОДУ въз основа на максималния устойчив улов.

За запаси (за които е извършена оценка във връзка с максималния устойчив улов), поделени с трети държави, Комисията ще се стреми да се споразумее с партньорите за прилагане на същия подход. За запасите, управлявани от регионални организации за управление на рибарството (РОУР), Комисията възнамерява да следва подхода, определен от Съвета в указанията за водене на преговори с РОУР, които предвиждат спазването едни и същи стандарти и принципи, както в ЕС, и, когато е уместно, да насърчава тясно сътрудничество в рамките на регионалните морски конвенции за подобряване на наличността на данни и усъвършенстване на научните становища.

Други запаси

За запасите, за които няма налични оценки и прогнози на максималния устойчив улов, Комисията ще използва приблизителни параметри. Предложенията за ОДУ се основават на наличните биологични становища и не излагат на риск опазването на съответните запаси. Срещат се следните случаи.

Запаси, за които са налични данни, позволяващи определянето на приблизителни стойности за максимален устойчив улов

За тези запаси, за които е налице голямо количество данни, направени са аналитични оценки и са изготвени прогнозни тенденции, обикновено е на разположение приблизителна стойност за максимален устойчив улов с количествени препоръки за улова. Подходът на Комисията за представяне на предложения за определяне на ОДУ ще бъде подобен, както по отношение на запасите с пълна оценка на максималния устойчив улов.

Запаси, при които за разработването на приблизителни стойности за максимален устойчив улов се използват тенденции, изготвени на базата на проучвания или на динамични редове за улова

При липса на оценка на максималния устойчив улов препоръките са количествени и предлагат ограничения на улова. Комисията възнамерява да използва становището на ICES за тези запаси и да разгледа ситуацията за всеки отделен случай, като вземе предвид подхода на предпазливост.

Запаси с презумпция за стабилност

През предишни години Съветът и Комисията се споразумяха ОДУ за 26 запаса да останат непроменени, освен ако биологични становища сочат необходимостта от корекция. Като цяло тук става дума за запаси, които се експлоатират само като прилов или с ниска степен на оползотворяване на квотите, които не са от голямо икономическо значение и за чието състояние е налице само ограничена информация. Комисията възнамерява да продължи с този подход, като взема предвид евентуални указания на ICES за преразглеждане.

Запаси без биологично становище

При липса на биологично становище следва да се прилага подходът на предпазливост по систематичен, предварително определен и прозрачен начин в съответствие с член 2, параграф 2 от регламента за ОПОР. ICES работи за по-нататъшното разработване на инструменти за запълване на съществуващите празнини.

ОДУ и задължението за разтоварване на сушата на целия улов

През 2016 г. ще влезе в сила задължението за разтоварване на улова за определени видове дънен риболов в Северно море, както и в северозападните и югозападните води на Атлантическия океан. Значителен брой рибари ще бъдат засегнати за първи път от задължението за разтоварване.

Държавите членки си сътрудничат на регионално равнище с цел прилагане на задължението за разтоварване на сушата, като разработват съвместни препоръки на регионално равнище за план за премахване на изхвърления улов (които впоследствие могат да бъдат транспонирани при определени условия в регламенти на Комисията, приложими за всички засегнати кораби). В сравнение със задължението за разтоварване от 2015 г. държавите членки имат по-голяма свобода по отношение на постепенното въвеждане на задължението за разтоварване (като се започне през 2016 г. с видовете, определящи за съответния вид риболов, за да бъдат до края на 2018 г. обхванати останалите видове, включени в него).

По отношение на засегнатите видове риболов при определянето на ОДУ следва да се вземе предвид промяната, която се състои в отчитане на улова, а не на разтоварванията. На практика това означава, че становищата на ICES следва да се основават вече на улова (в това число улова, който по-рано е бил изхвърлян, а сега трябва да бъде разтоварван на сушата), а не на разтоварванията.

Корекциите на ОДУ са част от цялостния пакет от мерки за прилагане на задължението за разтоварване на сушата в засегнатите видове риболов. По-специално разпоредбите в приложимия план за премахване на изхвърления улов могат да се отразят на необходимостта и размера на корекциите на ОДУ. Така например въвеждането на дадена разпоредба *de minimis* в дадена риболовна дейност може да намали необходимостта от корекции на ОДУ. Подобреното управление на квотите на национално равнище (включително адаптирани стратегии за замяна на квоти) и използването на инструмента за гъвкавост на квотите между видовете могат също така да се отразят на корекциите на ОДУ. При предложенията си за корекции на ОДУ Комисията ще се съобразява с тези елементи за всеки случай поотделно.

И в миналото данните за изхвърлянията не винаги са били пълни, затова няма да е винаги възможно за ICES да дава препоръки по конкретни цифри. В тези случаи, вместо да се въведат механични политически критерии, като например фиксиран таван за корекциите на ОДУ, Комисията моли ICES да оцени във възможно най-голяма степен общия улов от изминалите години, да включи нови налични (валидирани) данни и да направи екстраполации, когато това е необходимо и методологично приемливо.

Комисията възнамерява да предложи корекции на ОДУ за запасите, които от 2016 г. ще бъдат обхванати от задължението за разтоварване. За случаите, при които част от улова от даден запас трябва да бъде разтоварена, защото става въпрос за риболов, обхванат от задължението за разтоварване от 2016 г., а друга част от улова от същия запас все още може да бъде изхвърлена (защото е уловена при видове риболов, попаднали в обхвата на задължението за разтоварване между 2017 г. и 2019 г.), Комисията възнамерява да предложи корекции на ОДУ, когато уловът от даден запас е *предимно* подложен на задължението за разтоварване. За запасите, за които задължението за разтоварване влиза в сила през по-късните години, през 2016 г. не са нужни корекции на ОДУ.

Ако са предвидени корекции на ОДУ за запаси, които се управляват съвместно с международни партньори (трети държави, РОУР), тези корекции са предмет на консултации и преговори със съответните партньори.

От ICES бе поискано да включи наличните данни за изхвърлянето на улов във възможно най-голяма степен в съответните оценки на запасите и прогнози за улова. ICES ще използва валидирани данни. Оценката на ситуацията (за която корекции на ОДУ са обосновани) може обаче да бъде завършена само след като съвместните препоръки за планове за премахване на изхвърления улов са завършени и изпратени на Комисията.

По принцип корекциите на ОДУ трябва да бъдат съвместими с постигането на целта за максимален устойчив улов и не следва да доведат до увеличаване на процентите на смъртност от риболов.

РАЗВИТИЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЗАПАСИТЕ

Напредък в постигането на максимален устойчив улов

Настоящото съобщение е десетата годишна политическа декларация относно възможностите за риболов. 2006 г. — годината на първото съобщение на Комисията, бе и годината, в която Комисията за първи път обяви намерението си да прилага концепцията за минималния устойчив улов при определяне на ОДУ⁶.

В отговор на задължението за докладване (член 50 от регламента за ОПОР) Комисията помоли НТИКР да разработи нова методика за докладване относно напредъка в постигането на максимален устойчив улов⁷. Този метод дава възможност за измерване на напредъка с помощта на динамичните редове. Той предоставя данни за броя на запасите, експлоатирани на равнища на максималния устойчив улов, и за съответни параметри на биомасата. Той обхваща повече запаси, отколкото бяха включени в предишните динамичните редове. За да се избегне объркване, предишните динамични редове вече не се актуализират⁸. Приложение I съдържа първия преглед, съставен по новата методика.

⁶ СОМ(2006) 360 окончателен.

⁷ Отчетност в рамките на новата ОПОР (НТИКР-14-23), декември 2014 г.

⁸ Предишните динамични редове се съдържат в Съобщението от 2014 г. — СОМ(2014) 388 final.

За Средиземно море понастоящем няма сравними прогнози. По този въпрос Комисията продължава да работи с НТИКР и за близкото бъдеще очаква подобрения, най-вече въвеждането на прогнози за максимален устойчив улов.

Регионална оценка

Като цяло от 2006 г. насам във всички зони на североизточната част на Атлантическия океан, Северно море и Балтийско море риболовът се движи по посоката към съобразяване с максималния устойчив улов (експлоатиране на равнището на максималния устойчив улов или под него). Сред основните характеристики на развитието в тези води между 2006 и 2014 г. са следните:

- Броят на записите, експлоатирани на равнището на максималния устойчив улов, се увеличи от 2 на 26⁹.
- Броят на запасите в рамките на безопасните биологични граници се увеличи от 11 на 21.
- Броят на запасите с количествени препоръки за улова се увеличи от 59 на 72.

Понастоящем многобройни важни запаси от пелагични видове и запаси в Северно и Балтийско море средно са близки до равнището на максималния устойчив улов, докато при риболова на дънни видове в западните води на ЕС напредъкът е по-малък (вж. приложение I, таблица 3¹⁰). Това може да е свързано с факта, че в някои морски басейни постоянно бяха определени по-високи стойности на ОДУ от предложените. Изглежда, че и новата методика за докладване показва, че тенденцията на силен напредък очевидно се забавя.

Запасите в Средиземно и в Черно море са до голяма степен подложени на прекомерен улов и/или в лошо състояние, по-специално запасите, експлоатирани главно или изключително от оператори на ЕС.

Средиземно море и Черно море

В Средиземно море някои рибни запаси се експлоатират най-вече от риболовни кораби на ЕС, докато други се експлоатират съвместно с държави извън ЕС. Общо от всички оценени запаси в Средиземно и Черно море (експлоатираните само от ЕС и поделените запаси, взети заедно) само 8,6 % се експлоатират в съответствие с равнищата на максималния устойчив улов (приложение II). Въпреки подобренията от последно време броят на запасите с неизвестно състояние все още е голям. Комисията се стреми към подобро събиране на данни за всички засегнати запаси и поиска от НТИКР становища за нови запаси.

⁹ Използвани са данни от периода между 2002 и 2015 г.

¹⁰ От доклада на НТИКР „Monitoring the performance of the Common Fisheries Policy“ (Наблюдение на изпълнението на общата политика в областта на рибарството) (НТИКР-15-04) — JRC Scientific and Policy Reports, 2015 г., под печат.

Рибните запаси на ЕС се намират предимно в северозападната част на Средиземно море (т.е. Северна Испания, Балеарски острови, Лионски залив, Корсика и Сардиния, Лигурско и Тиренско море) и в централната част на Средиземно море (т.е. Северно Адриатическо море). Съгласно данните от 2013 г. 96 % от рибните запаси на ЕС се експлоатират на равнища над максималния устойчив улов¹¹. За рибни запаси като например мерлуза, барбуня, чернокорем морски дявол и син меджид настоящите проценти на смъртност от риболов са повече от шест пъти по-високи от максималния устойчив улов. Само 4 % от рибните запаси на ЕС се експлоатират на равнища, близки до максималния устойчив улов¹².

Запасите, поделени с трети държави, се намират предимно в западната част на Средиземно море (т.е. Алборанско море и по алжирското крайбрежие), в централната му част (т.е. в Сицилийски пролив, около остров Малта, в южната част на Адриатическо море и в Йонийско море), в източната му част (т.е. Егейско море, около остров Крит и остров Кипър и в Левантийско море), както и в Черно море. Съгласно данните от 2013 г. 91 % от тези запаси се експлоатират на равнища далече над максималния устойчив улов¹³. Само 9 % от тези запаси се експлоатират на равнища, близки до максималния устойчив улов¹⁴. В момента се подготвят конкретни мерки, както на равнището на ЕС, така и на международно равнище, за постигане на целите за максимален устойчив улов.

В Черно море все още съществуват предизвикателства, свързани със стопанисването и управлението на ресурсите, които отчасти се дължат на поделянето на запаси с трети държави. Заедно с държавите членки и GFCM Комисията работи над подобрения.

Балтийско море

Ситуацията на запасите през последните години беше подобрена вследствие на решителни действия при определяне на възможностите за риболов: през 2006 г. нито един запас не бе експлоатиран на равнището на максималния устойчив улов, докато през тази година ОДУ за херинга (4) и цаца (1) бе определен на равнището на максималния устойчив улов. Възможностите за риболов на атлантическа треска в западната част на Балтийско море са определени с оглед на постигането на максималния устойчив улов до 2016 г. (на две еднакви стъпки). За други запаси ОДУ са в съответствие с подхода на предпазливост (морска писия и атлантическа треска в източната част на Балтийско море, когато няма биологични становища) или с предложени план за управление (сьомга).

¹¹ Със следното средно съотношение на сегашния риболов и риболова на равнището на максималния устойчив улов: $F_{curr}/F_{msy} = 3,32$.

¹² Един запас от сардина (на юг от Сицилия) и един запас от океански розови скариди (разпределен в Лигурско море и северната част на Тиренско море).

¹³ Със следното средно съотношение на сегашния риболов и риболова на равнището на максималния устойчив улов: $F_{curr}/F_{msy} = 2,42$.

¹⁴ Два запаса от сардина (северно и южно Алборанско море), един от цаца (в Черно море) и един от норвежки омар (на юг от Сицилия и около остров Малта).

Северно море, Скагерак и Категат

Дънните запаси от сайда, морска писия и пикша се експлоатират на равнища, съответстващи на максималния устойчив улов, същото се отнася за норвежки омар в Скагерак, както и в зоните Fladen grounds, Firth of Forth и Moray Firth. Морски език в Северно море се експлоатира тъкмо на равнището на максималния устойчив улов. Всички други запаси се експлоатират над максималния устойчив улов или за тях няма пълна оценка.

Смъртността от риболов на треска в Северно море е намаляла, но все още е над максималния устойчив улов; Размерът на запаса се увеличава, но надвишава само съвсем малко граничните стойности на биомасата (и е далеч от нивото на предпазливост). Количествата изхвърляна риба са намалели, но все още възлизат на около 25 % от разтоварванията на сушата. В Категат и Скагерак запасите от атлантическа треска (в Категат) и морски език са много ниски и може да са необходими допълнителни мерки освен ограничените възможности за риболов.

Пелагични запаси в североизточната част на Атлантическия океан

Повечето запаси от херинга (в Северно море, на запад от Шотландия, в Ирландско море и Келтско море) се експлоатират в съответствие с максималния устойчив улов. ОДУ за 2015 г. за тези запаси бяха определени в съответствие с максималния устойчив улов. Положителна е ситуацията и за южен сафрид, а ОДУ позволява и през 2015 г. риболов на равнища, съответстващи на максималния устойчив улов. За някои запаси ситуацията се подобри, например за западен сафрид (експлоатиран над равнището на максималния устойчив улов, но ОДУ за 2015 г. е в съответствие с максималния устойчив улов). Херинга се експлоатира на северозапад от Ирландия над максималния устойчив улов и има индикации, че същото важи и за сафрида в Северно море и източната част на Ламанша.

Въз основа на постигнатото неотдавна споразумение между Фарьорските острови, Норвегия и ЕС за устойчивото управление на скумрия ЕС се застъпи за ОДУ за 2015 г. в съответствие с максималния устойчив улов, но Норвегия не се съгласи с ОДУ, по-нисък от съответстващата стойност F_{PA} (смъртност от риболов на равнището на подхода на предпазливост). За запасите от син меджид крайбрежните държави договориха ОДУ под максималния устойчив улов, но не беше постигнато съгласие по преразгледана договореност за разпределение на квотите. Впоследствие ЕС определи своя дял от ОДУ за 2015 г. въз основа на хипотетична стойност за ОДУ под максималния устойчив улов и въз основа на своя дял в квотата за запаса от 2014 г.

Иберийско-Атлантическа зона и Бискайски залив

Запасът от южен хек продължава да нараства, но все още се експлоатира над равнището на максималния устойчив улов, както и запасът от мегрим. Състоянието на южния морски дявол е добро и риболовът му е устойчив. Норвежки омар в Кантабрийско море и на север от Иберийския полуостров все още е изчезващ запас, докато на юг размерът на запаса му е стабилен или дори се увеличава.

Риболовът на хамсия в Бискайския залив е устойчив, размерът на този запас е по-голям от средното за последните години и запасът има пълна възпроизводителна способност. Смъртността от риболов на морски език напоследък се е повишила, поради което със засегнатите държави членки са договорени допълнителни контролни мерки. Като цяло за Бискайския залив и Иберийско-атлантическите зони има само ограничен брой оценки на запасите.

Води на запад от Шотландия, Ирландско море и Келтско море

Запасите на пикша на запад от Шотландия и в Ирландско море бележат подобрене, но тези на атлантическа треска и меджид продължават да бъдат на ниски нива и се характеризират с висока смъртност от риболов и високи нива на изхвърляне. Държавите членки и предприятията разработват заедно технически мерки за намаляване на смъртността при треска и за избягване на нежелан улов (напр. в Ирландско море), освен това в ход е и по-задълбочено проучване на ситуацията. За няколко запаса няма аналитични оценки (данните са ограничени или нисък улов), така че са необходими допълнителни усилия за подобряване на статуса на данните за тях.

В Келтско море възможностите за риболов бяха намалени, тъй като ефектът от неотдавнашното солидно попълване на запасите с млади риби изчезва. Становища за максималния устойчив улов (за първи път през 2014 г.) за атлантическата треска и меджид служеха за основа за съществено намаляване на възможностите за риболов. При пикша напоследък попълването беше по-малко и изхвърлените количества представляват проблем. Комисията измени регламента за изпълнение от 2012 г. (за използване на платно от мрежа с квадратно око от определени флотове за улов на сиг в Келтско море), за да бъде допълнително увеличена селективността и да бъдат намалени изхвърляните количества. За по-голямата част от запасите на норвежки омар вече са налице биологични становища, които се основават на подхода на максималния устойчив улов. Норвежки омар в Rogcyrine Bank продължава да бъде управляван с подкатегория за ОДУ и сезонна забрана на риболова.

При някои от рибните запаси, като например морски език в западната част на Ламанша, атлантическа треска в Ирландско море и норвежки омар в части от зона IX, нивата са обезпокоително ниски.

Атлантически лаврак

Атлантическият лаврак (в южна част на Северно море и в Ламанша по посока на Келтско море и Атлантическия океан) е в много лошо състояние. Със спешните мерки, приети от Комисията през януари 2015 г. за опазване на струпванията от размножаваща се риба, бе въведена забрана на риболова на лаврак с пелагични тралове, а Съветът установи ограничения за любителския риболов във всички води на ЕС. През 2015 г. Комисията предложи допълнителни мерки (месечни ограничения на улова за различни видове риболов с въздействие върху лаврак и увеличаване на размера на окото на мрежите. В контекста на предложението за многогодишен план за западните води Комисията ще предложи мерки за устойчиво управление на запаса от лаврак.

Дълбоководни видове

Възможностите за риболов на дълбоководните запаси се определят в рамките на двугодишен цикъл, а следващото становище на ICES се очаква през 2016 г. (ОДУ за 2017 и 2018 г.). Комисията наблюдава спазването на задълженията на държавите членки по отношение на мерките за управление на червеноперия пагел и улесни сътрудничеството с трети държави (в зона IX на ICES). Това следва да доведе до по-добри познания за състоянието на запаса и начина на неговата експлоатация, за да може да се постигне споразумение с трети страни относно мерки за управление, с които да се спре по-нататъшното намаляване и да се осигури устойчиво управление на запаса.

Икономически резултати на флотите и максимален устойчив улов

Риболовът на равнища, съответстващи на максималния устойчив улов, създава перспективата за възстановяване на рибните запаси до нива, които биха могли да

осигурят висок улов. Забележителен пример за по-висока рентабилност от риболов на равнища на максималния устойчив улов е насоченият към пикша риболов в североизточната част на Атлантическия океан: Флотите, които най-много зависят от запасите от пикша, са увеличили значително рентабилността си¹⁵, като между 2008 г. и 2012 г. нетните печалби са се удвоили, а брутната добавена стойност се е увеличила с почти 20 млн. евро. Увеличаването на разтоварените количества (по тегло) бе неразривно свързано с повишаването на средната работна заплата и запазването на работни места. Примерът с риболова на норвежки омар в Северно море също така показва по-добри икономически резултати (2009—2012 г.)¹⁶. Графично представяне на примерите са включени в приложение III.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

По пътя към постигане на целта за максималния устойчив улов бе постигнат значителен напредък: понастоящем 32 запаса (от общо 62 с оценка на максималния устойчив улов) във водите на ЕС в Атлантическия океан, Северно море и Балтийско море се експлоатират на равнището на максималния устойчив улов или под него.

Положението се е подобрило за пелагичните видове риболов в Атлантическия океан и като цяло за дънния риболов в Северно море и Балтийско море, докато в някои части от западните води то продължава да буди загриженост.

Комисията ще продължи да наблюдава развитието във всички зони и възнамерява да представи предложения за възможности за риболов в съответствие със стремежа за своевременното постигане на нивото на максималния устойчив улов за всички запаси. С цел да се осигури възможно най-голяма стабилност Комисията възнамерява да предложи стабилни стойности за ОДУ за определени запаси, освен ако становищата сочат необходимост от преразглеждане.

Съвсем различна е обаче ситуацията в Средиземно море: Напредва се много бавно, както по отношение на познанията за ресурсите, така и по отношение на устойчивата експлоатация на запасите. Това тревожно положение е много сходно за запасите, които се експлоатират изключително от флотите на държавите членки, и за поделените с трети държави запаси. Комисията възнамерява да положи повече усилия в зоните, които бележат най-малкия напредък.

¹⁵ Въпреки увеличение на разходите за гориво от 30 % между 2008 и 2012 г.

¹⁶ Наблюдение въз основа на годишния икономически доклад за риболовния флот на ЕС за 2014 г. (STECF-14-16).

ГРАФИК

Работата е планирана съгласно графика по-долу.

Регламент	Становище на ICES	Предложение на Комисията	Съвет
Балтийско море	Края на май	Август	Октомври
Атлантически океан, Северно море и други зони (извън ЕС)	Края на юни (и октомври)	Октомври	Декември
Черно море	Края на октомври	Ноември	